

Vi sætter velfærden først!

Indledning

Bornholm er ved at køre fast. Både økonomisk og socialt. Politikerne bruger penge på urealiserbare drømme og pådutter bornholmerne ekstraordinære udgifter, som kunne have været undgået og investeret i de ting man ved virker. Dansk Folkeparti ser to opgaver som værende altafgørende for at Bornholm skal komme ud på den anden side, og ind i 2030'erne. Den ene er en styrkelse af driften. Det er velfærden og de rigtige investeringer i den, som er forudsætningen for en sund økonomi. Den anden er genopretningen af det lokale folkestyres troværdighed. Brudte løfter, knive i ryggen midt i den bedste sendetid, og Danmarks rekord i partihopperi. Det er hvad bornholmerne har oplevet i den forgangne periode. En stærk kommune og lokalsamfund hviler på et fundament af tillid, og det fundament er mere end bare revnet.

Investering i kerneopgaven er den bedste investering!

Elbusser, ekstra administrative ressourcer til statslige kæmpeprojekter og unødvendigt mange penge til kultur. Det er bare tre eksempler på steder hvor politikerne vælger kerneopgaven fra. Det øger udgiftspresset og fastholder Bornholm i en nedadgående spiral.

Det bestemmende flertal vil tit og ofte gerne måles på mængden af nye blomster, antallet af nye elbiler eller mængden af økologisk mad - for det er de nemme mål. Det har bare intet med kommunens kerneopgaver at gøre. Det er kerneopgaverne vi skal måles på. Hvor glade er vores ældre? Hvor mange skoleelever flytter vi på tværs af de socioøkonomiske skel? Eksempler på hvordan man kan måle på om en kommune løser den velfærds-mæssige opgave tilfredsstillende, og netop den velfærds-mæssige opgave er det, som vi som kommune skal måles på. BRK skal ej heller sætte dem, som har de mest presserende behov i anden række til fordel for prestigeprojekter.

Genskabelse af troværdigheden og tilliden i bornholmsk lokalpolitik.

Alle kender følelsen. En politiker kommer med et udsagn, og man sidder efterladt med følelsen af, at vedkommende i bedste fald pynter på sandheden, eller vil sige hvad som helst for at blive valgt. Den følelse har bidt sig fast i salen -også blandt politikerne selv. De siger og aftaler et, for derefter løbe fra aftalerne og så flere mistillidsfrø i deres interne relationer.

Noget som er dræbende både for det levende folkestyre, men også for det politiske samarbejdsklima.

Derfor er der ikke behov for vidtløftig retorik og gode intentioner. Der er brug for at øens politikere laver en kontrakt med borgerne. En kontrakt hvor vælgerne kan se retningen, og ved hvad de kan forvente sig i budgetforhandlingerne. Selvfølgelig kan man blive overhalet af virkeligheden ift. en dårlig økonomiaftale eller to, men det at der er en fast form for konsistens i specielt budgetarbejdet, vil efter vores mening skabe transparens og godt samarbejdsklima.

Ovenstående vil desuden kunne genetablere både tillid og forudsigelighed mellem vælgere og politikere. Noget som bornholmsk politik og BRK i særdeleshed har brug for!

Derfor fremlægger Dansk Folkeparti 10 budgetmål forud for den kommende valgperiode. Det er de her budgetmål og indsatser vi vil måles tro, og det er de konkrete indsatser, som vi tror på kan være medvirkende til at gøre Bornholm til et mere socialt og økonomisk bæredygtigt samfund.

Betragt det som vores 2030-plan. En fuldt finansieret plan som vi tror vil gøre Bornholm til et bedre sted at bo, skabe mere social lighed og øge tilflytningen af ressourcestærke tilflyttere.

Velfærdsindsatser:

Børn – og ungeområdet:

Pasning af eget barn: Vi tror på at bornholmske familier er bedst til at indrette deres eget liv, og efter EU's indblanding i danske barselsregler, så er mange familier blevet forhindret i at planlægge deres liv med småbørn. Vi ønsker at tilbyde en periode på minimum 8 uger, og maksimalt et år, hvor man kan modtage 5000 kr. pr. måned. Perioden skal afholdes mellem barnets 1 og 3 leveår.

- **Pris: 2 mio. kr. årligt ved fuld indfasning.**

Tilskud til børn som bruger private klubtilbud: Bornholm mangler desperat klubtilbud til børn efter endt SFO. Men vi må også erkende, at BRK ikke får en stærk nok økonomi til at drifte et kvalitetstilbud i den nærmeste fremtid. Derfor ønsker vi en tilskudspulje, hvor de private tilbud kan nedsætte taksten pr. barn med 250 kr. pr. måned, og søge det beløb via BRK. Det vil forhåbentligt gøre de private klubtilbud tilgængelige for flere, og skabe incitamenter for at flere tilbud kan komme op rundt omkring på øen.

- **Pris: 1,8 mio. kr. årligt.**

'Lær for livet': Bornholm har udfordringer med mistrivsel blandt nogle børn, og det seneste mange år har vist os, at BRK ikke formår at løse opgave selv. Derfor ønsker vi at indlede et stort partnerskab med 'Lær for livet', som specialiserer sig i aldersgruppen 9-15 år. Deres arbejde medfører både en generel positiv effekt på de offentlige finanser, ligesom andelen af nødvendige sociale indsatser falder betydeligt, hvilket alt andet lige vil smitte positivt af på Bornholms samfundsøkonomi.

- **Pris: 1,5 mio. kr. årligt.**

Ældreområdet:

Transport til vederlagsfri fysioterapi: Da kommunalbestyrelsen fjernede transporten til den vederlagsfri fysioterapi lavede den en kæmpe fejl. Mange borgere er forventeligt blevet fysisk dårligere, fået dårligere livskvalitet, og deres generelle sundhedstilstand må forventes forværret, hvilket alt andet lige kommer til at medføre et større udgiftspres på ældreområdet. Kommunalbestyrelsen har sagt 'ja' til at udnytte den fulde kapacitet, når det kommer til netop vederlagsfri fysioterapi, og derfor er også vigtigt at tilgængelighed til behandlingen er der.

- **Estimeret pris: 1,5 mio. kr. årligt.**

Tilskud til robotstøvsugere: Ankestyrelsen gjorde det muligt for BRK at gøre det til at krav, hvilket påduttede en masse borgere en stor udgift. Både for den ældres helbred og for vores medarbejderes arbejdsmiljø, er det vigtigt at flest mulige bornholmske ældre får et aggregat, som gør jobbet ordentligt. For at mindske både uligheden i sundhed (og generelt) ønsker vi at tilbyde at folk kan søge op i mod 5000 kr. for et ordentligt aggregat. Derfor foreslår vi en tilskudspulje, hvor eneste krav er at du er tilkendt en form for pension.

- **Pris: 1 mio. kr. årligt.**

Anciennitetstillæg: Bornholm har Danmarks bedste omsorgspersonale, men mange af dem kan gå inden for en relativ kort periode. Alternativt søger nogle mod andre fag. Det vil presse driften mere, hvilket hverken personale eller bornholmere har brug for. Derfor ønsker vi at tilbyde en økonomisk 'gulerod' – et anciennitetstillæg baseret på præsteret tilstedeværelse. Det kunne se således ud:

For hver fulde årsenhed hvor en medarbejder har præsteret mindst 1.924 timer i løbet af et år, tildeles et anciennitetstillæg på 100 kr. pr. måned. Tillægget gives for 1 årsenhed, 2 årsenheder osv. og stiger trinvist med 100 kr./md. pr. årsenhed op til 10 årsenheder (maks. 1.000 kr./md.).

For medarbejdere på deltid beregnes optjeningen ud fra de faktisk præsterede timer: når medarbejderen har samlet præsteret 1.924 timer (eller 3.848 timer for 2 årsenheder osv.) opnås tilsvarende anciennitetsniveau. Anciennitetsniveauer kan optjenes over flere kalenderår afhængig af arbejdstid.

Oversigt – fuldtid

Årsenheder	Tillæg pr. måned
1 (1924 timer)	+100 kr.
2 (3848 timer)	+200 kr.
3 (5772 timer)	+300 kr.

Deltid: 32 timer/uge

Årsenheder	Samlet timer	Tid (år + måneder)
1	1924	1 år 2 måneder
2	3848	2 år 4 måneder
3	5772	3 år 6 måneder

Deltid: 30 timer/uge

Årsenheder	Samlet timer	Tid (år + måneder)
1	1924	1 år 3 måneder
2	3848	2 år 6 måneder
3	5772	3 år 8 måneder

Deltid: 28 timer/uge

Årsenheder	Samlet timer	Tid (år + måneder)
1	1924	1 år 6 måneder
2	3848	3 år 0 måneder
3	5772	4 år 5 måneder

- **Estimeret pris: 2,1 mio. kr. årligt**

Løn under uddannelse til unge under 25 med et års erfaring: Udover at fastholde vores dygtige omsorgspersonale ønsker vi at tiltrække nyt. BRK har tidligere gjort sig erfaringer med løn til unge på SOSU-uddannelse – dog uden det store held. Vi ønsker at prøve igen! Dog er kravet, at den unge skal have minimum 12 måneders erfaring fra driften med minimum 28 timer ugentligt.

- **Pris: 3 mio. kr. årligt.**

Socialområdet:

"Sociolancen": Det er ønsket at der skal etableres et specielt team, som skal håndtere de borgere, som er endt i den almene hjemmepleje, men har brug for særskilt pædagogisk støtte (§85). Det er ønsket at man på sigt skal kunne lave opsøgende arbejde såfremt, at der er både faglig og økonomisk luft. Tanken er at der køres i teams af 12, og

man kører 12 timers vagt med en åbningstid, som hedder 08-20. Der skal derudover etableres en vagttelefon. Det tåntænkes at der skal være både omsorgs – og pædagogisk personale.

Om tilbuddet skal køres i rent kommunal regi, eller laves i samarbejde med et privat firma betyder mindre for os. Det der betyder noget er om opgaven bliver løst.

- **Estimeret merpris: 3 mio. kr. (De resterende 4 mio. vil skulle omfordeles blandt eksisterende centre).**

Fritid- og kulturområdet/borgerinddragelse:

Øens fodboldstadions: Alle ved at bevægelse styrker både den mentale og fysiske sundhed. Men de sidste mange år er idrætten blevet nedprioriteret. Specielt den idræt der foregår udendørs. Og det er på trods af, at kommunen har samarbejdsaftaler med nogle af sportens største spillere. Derfor ønsker vi at investere et mindre beløb, som til gengæld giver god effekt. Helt konkret ønsker vi at installere to vandingsanlæg på øens stadions. Et i Nexø og et i Rønne på Stadion Nord. Vi ønsker at kunne tilbyde bedre forhold til øens fodboldspillere. Både på eliteplan, men også bredden, som løfter så meget mere end bare den fysiske udfoldelse. Derfor skal driftsbudgettet på hver bys primære fodboldbane hæves med 50.000 årligt.

Foruden de to vandingsanlæg handler det om bedre pleje af følgende baner: Rønne Stadion Syd, Hasles stadion, Allinge Stadion, Svaneke Stadion, Åkirkeby stadion, Nyker stadion, Tejn Stadion, Østerlars stadion, og Østermarie

- **Estimeret anlægssum: 1,2 mio. kr.**
- **Estimerede øgede driftsudgifter: 0,7 mio. kr. årligt**

Direkte afstemninger/øget borgerinddragelse: Meget af den politiske ballade skyldes ofte, at beslutninger træffes med snævre flertal. Vi ønsker at bornholmerne bliver direkte involveret i det store strategiske spørgsmål. Vi ser den optimale løsning, som en årlig dag, hvor bornholmerne har muligheden for at stemme om de store strategiske spørgsmål. Det kunne være bopælspligt, energiø, kollektiv trafik, færgeudbud. Vi forestiller os en digital løsning via 'NemID' eller lignende, og så nogle midler til workshops/borgermøder. Det ville skulle ske før budgetforhandlinger mv., og derfor foreslår vi en dag i juni.

- **Pris 1 mio. kr. årligt**

Aktivitetmidler til nye aktiviteter: Bornholm har et levende lokalsamfund, og det skal forsætte med at blomstre. Der findes allerede §18-midler som understøtter aktiviteter på hele øen, men vi ønsker at tilskynde til endnu mere. Derfor foreslår vi en særskilt pulje til nyskabende aktiviteter. Det kunne være en byfest ala Olé festival, eller noget måske noget outdoor-seniorliv i 4-kløver-klyngens nye mødesteder. Mulighederne og ideerne er sikkert mange, og vi ønsker at understøtte dem bedst muligt.

- **Pris: 0,5 mio. kr.**

Finansiering:

At lave velfærdsinvesteringer er ikke gratis, og kræver omprioriteringer – det er vi helt med på. Og skal investeringerne bære frugt, så skal der også være et langsigtet perspektiv og overfinansiering. For ellers ser vi ind i, at ellers gode indsatser må lade livet grundet de usikkerheder der ligger i de kommende år. Vi har faldt at finansiere vores 2030-plan således:

Beskæftigelsesområdet: Frisættelsen af området, konjunkturer mv. gør, at beskæftigelsesindsatsen skal reduceres kraftigt! BDO's administrations analyse har allerede peget på ressourceforbruget på området, og det er vores ambition at nedskalere jobcentret med de tilhørende indsatser med minimum 45 procent i den kommende periode.

- **Provenu: 18 mio. kr.**

Movia: Vi mener ikke at BRK skal drive busselskab, og inderst inde ønsker vi helst en konkurrenceudsættelse, men realistisk set tror vi mere på en optagelse i MOVIA. Det er vores skøn, at når man ser på hvad en gennemsnitsborger

betaler til MOVIA, så bør der være et realiserbart provenu på minimum 4 mio. kr. Dog er tidsperspektivet langsigtet, og det vil tidligst kunne realiseres i 2029.

- **Provenu: 4 mio. kr.**

Stop for leasing af elbusser: Kinesiske og tyrkiske elbusser er ikke groet i vores baghave. Det ved de fleste, og vi har desværre ganske kort tid til at standse ulykken. Når først elbusserne er leveret, hænger vi på dem. Derfor foreslår vi en standsning af levering, og påbegyndelsen af levering af dieselbusser i en kort periode (3-5 år), indtil vi kender BAT's skæbne.

- **Provenu: 8 mio. kr.**

Reduktion i kulturstøtte: Bornholmerne betaler rigtig meget i kulturstøtte Faktisk betaler bornholmerne 78 kr. per indbygger end en gennemsnitskommune. Vi ønsker at det skal ned på gennemsnittet for at kunne finansiere nogle af vores andre indsatser.

- **Provenu: 3 mio. kr.**

Effektivisering af udvalgsstruktur og topledelsen: Vi ønsker at der bruges færre penge på små udvalg, og topledelse. Derfor foreslår vi en udvalgsstruktur, som ser således ud:

- Økonomi og koordinationsudvalg: 7-9 medlemmer forventeligt (alle partier skal repræsenteres)
- Teknik og miljø: 5 medlemmer.
- Ældre og Sundhed: 5 medlemmer
- Social og beskæftigelsesudvalg: 5 medlemmer
- Børn – og skole: 5 medlemmer

Det betyder at fritid og kulturudvalget ikke skal eksistere i sin nuværende form, men slås sammen med folkeoplysningsudvalget, hvor civilsamfund og aktører har direkte adgang.

I dag er der rigeligt med topledelse på Snorrebakken. 3 direktører og to stabschefer. Når kommunaldirektøren stopper skal stillingen ikke genopslås. Den ene stabschef rykker derimod direkte ind under borgmesteren, som værende bindeled mellem de to fagdirektører, udvalg og borgmester.

- **Provenu: 0,3 mio. → 1,9 mio. kr. på sigt årligt.**

Reduktion i tilskud til Folkemødet:

- **Provenu: 1 mio. kr.**

Sammenligning af udgifter kontra finansiering kan ses i bilag 1.

BILAG 1:

Tabeloversigt over udgifter kontra finansiering:

Udgifter:

Navn	2027	2028	2029	2030
Pasning af eget barn	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.	2 mio. kr.	2 mio. kr.
Tilskud til private klubtilbud	1 mio. kr.	1,8 mio. kr.	1,8 mio. kr.	1,8 mio. kr.
'Lær for livet'	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.
Tilskudspulje til robotstøvsugere	1 mio. kr.	1 mio. kr.	0,5 mio. kr.	0,5 mio. kr.
Anciennitetstillæg til omsorgspersonale	2,1 mio. kr.	2,1 mio. kr.	2,1 mio. kr.	2,1 mio. kr.
Løn under uddannelse – under 25 år	2,5 mio. kr.	3 mio. kr.	3 mio. kr.	3 mio. kr.
Sociolancen	2,5 mio. kr.	3 mio. kr.	3 mio. kr.	3 mio. kr.
Befordring til vederlagsfri fysioterapi	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.
Aktivitetsmidler	0,5 mio. kr.	0,5 mio. kr.	0,5 mio. kr.	0,5 mio. kr.
Vandingsanlæg – Rønne og Nexø	1,2 mio. kr.			
Bedre pleje af øens stadions	0,7 mio. kr.	0,7 mio. kr.	0,7 mio. kr.	0,7 mio. kr.
Direkte borgerindflydelse	0,5 mio. kr.	1 mio. kr.	1 mio. kr.	1 mio. kr.
Samlet udgiftsniveau	16 mio. kr.	17,6 mio. kr.	17,6 mio. kr.	17,6 mio. kr.

Finansiering:

Navn	2027	2028	2029	2030
Reduktioner i jobcentret	-5 mio. kr.	-7 mio. kr.	-12 mio. kr.	-18. mio. kr.
'Lær for livet' - effekter	0	-0,25 mio. kr.	-0,5 mio. kr.	-1 mio. kr.
Annullering resterende elbusser	-8 mio. kr.	-8 mio. kr.	-8 mio. kr.	-8 mio. kr.
Nedlukning af BAT – ind i MOVIA	0	0	0	-4 mio. kr.
Reduktion i kulturstøtte	-3 mio. kr.	-3 mio. kr.	-3 mio. kr.	-3 mio. kr.
Reduktion i udvalg og topledelse	-0,3 mio. kr.	-0,3 mio. kr.	-0,3 mio. kr.	-1,9 mio. kr.
Reduktion i tilskud til Folkemødet	-0,5 mio. kr.	-1 mio. kr.	-1 mio. kr.	-1 mio. kr.
Samlet finansiering	-16,8 mio. kr.	-19,55 mio. kr.	-24,8 mio. kr.	-36,9mio. kr.